BISKUPICKÁ 21
ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Učebné osnovy predmetu Náboženská výchova, Náboženstvo (1., 2., 3. ročník)

Časový rozsah výučby	**1.ročník - 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín** **2.ročník - 1 hodiny týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín** **3.ročník – 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín**
Ročník	**prvý, druhý, tretí – 1. cyklus**
Vzdelávacia oblasť	**Človek a spoločnosť**
Stupeň vzdelávania	**1. stupeň ZŠ – ISCED 1**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský**

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet náboženská výchova je súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť je špecifickým priestorom, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť z pohľadu náboženstva. Na náboženskej výchove žiak rozvíja svoju náboženskú gramotnosť a má možnosť nadobudnúť a prehĺbiť osobnú a zodpovednú kresťanskú a náboženskú identitu. Náboženskú gramotnosť chápeme ako komplexnú schopnosť žiaka zodpovedne zaobchádzať s vlastnou religiozitou a náboženským presvedčením iných ľudí. Na základe náboženských obsahov a vedomostí žiak dokáže správne chápať kresťanské náboženstvo, vyjadrovať a žiť svoju osobnú vieru. Náboženská výchova/náboženstvo zároveň rozvíja aj eticko-hodnotový rozmer žiakov, ktorý je spoločný s predmetom etická výchova, prispieva tak k integrálnej edukácii na základných školách. Náboženská výchova/náboženstvo je zameraná na nadobúdanie vedomostí, ale aj na schopnosť nábožensky vnímať skutočnosť, chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním, konať podľa vlastného náboženského presvedčenia a vyjadriť svoju religiozitu a vieru svedectvom života. Náboženskú výchovu v škole tak môžeme chápať ako komplexný, procesuálny a dynamický edukačný proces, ktorý sa uskutočňuje ako pozorovanie a vnímanie náboženskej skutočnosti, náboženské poznávanie, cez náboženskú komunikáciu, tvorbu náboženského úsudku, rozhodovania sa a cez nábožensky motivované konanie.

Vyučovací predmet náboženská výchova/náboženstvo rozvíja náboženskú gramotnosť cez nasledovné obsahové oblasti, ktoré sú konkretizované v komponentoch: Boh a človek, Ježiš Kristus, Sväté Písmo, Cirkev a sviatosti a Kresťanský život.

Hlavný cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. pomenovať jedinečnosť človeka,
2. porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,
3. poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha,
4. komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,

5. opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
6. prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna,
7. chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primeraným spôsobom porozumieť bohoslužbám,
8. pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie.

KOMPONENT	TEMATICKÝ CELOK	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VZDELÁVACIE CIELE	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	UČIVO
Boh a človek	**1. ročník**				
	Svet, v ktorom žijeme	vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločenstve	pomenovať jedinečnosť človeka	**Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia.**	Gn 1 – prvé dni stvorenia
	Jedinečnosť Božieho dieťaťa	vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou	porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha	**Jedinečnosť Božieho dieťaťa; dary, schopnosti a zručnosti**	Vymenovanie osobnách dobrých vlastností. Dobré vlastnosti v živote svätých
	Boh stvoriteľ a Otec	byť pozorný k potrebám svojich blížnych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách,	poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha	**Boh – Stvoriteľ a Otec**	Vymenovanie vecí, za ktoré môžeme byť vďační a ktoré máme od Boha
	Božia starostlivosť	chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi	komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu	**Božia starostlivosť a skutky lásky**	Osobné spomienky, v ktorých nás Boh mohol

					chrániť. Príhody zo života svätých, kedy boli chránení Bohom
	Celá ľudská rodina	vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách	spoznať, pomenovať rôzne spôsoby morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky	**Viera ako dôležitá súčasť ľudského života; viera prirodzená a nadprirodzená**	Premýšľanie nad možnosťami, ako pomôcť. Inšpirovať sa históriou Cirkvi a jej charitatívnymi dielami
	2. ročník				
		opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany**,**	opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,	**Komunikácia s Bohom v modlitbe**	Základné modlitby
	3. ročník				
		na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie**.**	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**Božie pôsobenie cez sviatosti**	Sviatosti všeobecne
Ježiš Kristus	**1. ročník**				
	poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od	poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie,	opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní	Ježiš – Boží Syn, jeho príchod na svet	Akým spôsobom sa môžem klaňať

	narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie,				Kristovi? Dôležitosť sv. omše
	Výnimočnosť Ježiša	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	**Začiatky Ježišovho verejného účinkovania**	Rozprávanie o udalostiach Ježišovho života, o jeho Matke a sv. Jozefovi, verejnom pôsobení, zázrakoch, apoštoloch, jeho smrti a zmŕtvychvstaní
	2. ročník				
		vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote	pomenovať jedinečnosť človeka	Ježišove učenie v podobenstvách	Najznámejšie podobenstvá
		prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia.	porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha	**Ježiš – Boží Syn, jeho príchod na svet,**	Príbeh Vianoc
	3. ročník				
		poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrťa zmŕtvychvstanie	chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primeraným spôsobom porozumieť bohoslužbám	Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu	Príbeh Adama a Evy
		prostredníctvom biblických	pomenovať základné pravidlá	Božie milosrdenstvo voči ľuďom,	Proroctvá

		príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah,	života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, po- chopenie, porozumenie.	spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi	v Starom zákone
Sväté písmo	**1. ročník**				
	Sväté Písmo ako celok	opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.	porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť	Stručné dejiny izraelského národa a jeho záchrany	**Príbehy o postavách S. Zákona a pomocou pozorovania snaha odhaliť podobnosť s Ježišovým životom**
	Ježišove zázraky	prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva	Ježiš – Boží Syn vo svetle biblických príbehov	Príbehy o ľuďoch, ktorým stretnutie s Ježišom zmenilo život.
	2. ročník				
		prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	pomenovať jedinečnosť človeka	Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania	Evanjeliové správy o vzkriesení
		opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.	**komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu**	**Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi**	Božie vykupiteľské dielo
		Poznať základné posolstvo Svätého Písma	**opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní**	**Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia**	Svätá spoveď ako nástroj vykúpenia

				hriechov.	
	3. ročník				
		prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	Stručné dejiny izraelského národa a jeho záchrany	Prechod Izraelitov cez púšť
		opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.	chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primeraným spôsobom porozumieť bohoslužbám	Ježiš – Boží Syn vo svetle biblických príbehov	Ježišov život
		Poznať základné posolstvo Svätého Písma	pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, po- chopenie, porozumenie	Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania	Ježišovo vzkriesenie
Cirkev a sviatosti	**1. ročník**				
	Cirkev ako Božia rodina	chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života	Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána.“	Sviatosti ako Božia pomoc naprieč celým životom. Krst, sv. spoveď a sv. prijímanie ako deťom najbližšie sviatosti
	Slávenie nedele	osvojiť si základné časti Svätej	pomenovať základné pravidlá	Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a	Vymenovať

		omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana	života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, po- chopenie, porozumenie	zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a cirkvi.	možnosti, ktorými sa dá osláviť Boh a sviatočne prežiť nedeľa
	Kostol	oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života	vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva	Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik cirkvi.	Vymenovanie základných znakov kostola, vnútorné zariadenie. Účel kostola ako miesto bohoslužby a modlitby
	2. ročník				
		porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha	Náš život ako súčasť cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva.	Založenie Cirkvi
		byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách	poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha	**Hostina v biblických príbehoch; spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou**	Ustanovenie sv. omše
	3. ročník				
		porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu	Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie.	Časti sv. omše

		byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách	opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní	**Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského život**	Modlitba
Kresťanský život	**1. ročník**				
	Princípy konania dobra	porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	prevziať zodpovednosť za svoje konanie	Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným.	Pomôcť bližšie spoznať čnosti Ježiša ako dieťaťa vo vzťahu k rodičom, k Bohu Otcovi, v úlohe spásy
	Príklady svätých	byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v kaž- dodenných situáciách.	konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku	Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra.	Opísanie udalostí zo života svätých z rôznych období, životných stavov a povolaní
	Vzťah s Ježišom v každodennom živote	rozlišovať dobro a zlo v každodennom živote a prehodnocovať svoje konanie na základe poznania Desatora	pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,	Vzťah s Ježišom v každodennom živote.	Spoznanie základných modlitieb. Prebrať populárne pobožnosti a sväteniny – ruženec, púte, krížová cesta

	2. ročník				
		porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna	Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana	Príklad Ježišovho života
	3. ročník				
		byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v kaž- dodenných situáciách.	chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primeraným spôsobom porozumieť bohoslužbám	Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka	Peklo
		rozlišovať dobro a zlo v každodennom živote a prehodnocovať svoje konanie na základe poznania Desatora	pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, po- chopenie, porozumenie.	Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra.	Životy svätých